

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 936

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 6 noiembrie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 511 din 17 iulie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 250 alin. (4) teza a doua din Codul de procedură penală	2–3
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
865. — Hotărâre privind modificarea anexei nr. 40 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului	4–7
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 71 din 15 octombrie 2018 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	8–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 511

din 17 iulie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 250 alin. (4) teza a doua din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 250 alin. (4) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Angela Diana Dușu în Dosarul nr. 164/113/2017/a1 al Tribunalului Brăila — Secția penală, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.613D/2017.

2. La apelul nominal răspunde Regia Națională a Pădurilor Romsilva — Direcția Silvică Vrancea, prin doamna consilier juridic Ana-Roxana Mohorea, cu delegație depusă la dosar. Se constată lipsa celorlalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra faptului că, la dosarul cauzei, autoarea excepției a depus note scrise, prin care solicită admiterea acesteia.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantei părții prezente, care pune concluzii de respingere a excepției, ca neîntemeiată. Se susține că procedura de contestare a măsurilor asigurătorii are un caracter special, legiuitorul urmărind asigurarea celerității acesteia, pentru atingerea rezultatului urmărit prin reglementarea sa. De asemenea, se arată că efectul dispunerii măsurilor asigurătorii constă în indisponibilizarea bunurilor, în mod provizoriu, până la pronunțarea unor soluții definitive în materie penală, și nu în ieșirea acestora din patrimoniul proprietarului. Totodată, se susține că nu sunt aplicabile, în privința contestării măsurilor asigurătorii, dispozițiile privind dublul grad de jurisdicție în materie penală, întrucât textul criticat nu vizează soluționarea unei acuzații în materie penală. Se face trimitere la deciziile Curții Constituționale nr. 659 din 11 noiembrie 2014, nr. 448 din 28 iunie 2016 și nr. 310 din 9 mai 2017, despre care se arată că sunt aplicabile și în prezenta cauză.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată. Se susține că legiuitorul nu are obligația instituirii unui dublu grad de jurisdicție, în cazul contestației cu privire la măsurile asigurătorii, întrucât aceasta nu vizează soluționarea unei acuzații în materie penală. Se mai arată că măsura asigurătorie este una temporară, nefiind încălcate, prin dispunerea acesteia, dispozițiile art. 44 din Constituție, și că prevederile constituționale referitoare la prezumția de nevinovăție nu sunt incidente în cauză. În fine, se susține că legiuitorul, prin reglementarea contestației împotriva măsurii asigurătorii, a asigurat accesul la justiție al persoanelor interesate de contestarea unei asemenea măsuri. Se face, de asemenea, trimitere la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 27 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 164/113/2017/a1, **Tribunalul Brăila — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 250 alin. (4) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Angela Diana Dușu, într-o cauză având ca obiect soluționarea, de către judecătorul de cameră preliminară, unor contestații formulate potrivit dispozițiilor art. 250 din Codul de procedură penală.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile art. 250 alin. (4) din Codul de procedură penală încalcă dreptul la un proces echitabil și prezumția de nevinovăție, întrucât prevăd caracterul definitiv al încheierii de soluționare a contestației promovate împotriva măsurilor asigurătorii luate de procuror sau a modului de ducere la îndeplinire a acestora, încheieri formulate conform art. 250 alin. (1) din Codul de procedură penală. Se susține că, pentru același motiv, textul criticat contravine prevederilor art. 44 din Constituție, referitor la dreptul de proprietate privată, întrucât o măsură asigurătorie dispusă poate fi menținută pentru perioade foarte lungi de timp, fără ca persoana interesată să aibă la dispoziție mijloacele juridice necesare pentru a-și putea apăra, în mod eficient, interesele procesuale.

7. **Tribunalul Brăila — Secția penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că procedura reglementată prin textul criticat nu vizează soluționarea unei acuzații în materie penală, motiv pentru care nu este obligatorie asigurarea dublului grad de jurisdicție în materie penală. Prin urmare, lipsa unei căi de atac împotriva încheierii pronunțate potrivit art. 250 alin. (4) din Codul de procedură penală nu încalcă dreptul la un proces echitabil. Se mai susține că textul criticat nu contravine nici dreptului la un recurs efectiv, întrucât acesta nu semnifică dreptul de a exercita o anumită cale de atac. Se arată, de asemenea, că stabilirea competenței instanțelor judecătorești și instituirea regulilor de desfășurare a procesului penal, inclusiv a căilor de atac ce pot fi invocate este de competența exclusivă a legiuitorului, aspect ce rezultă din interpretarea dispozițiilor art. 126 și art. 129 din Constituție. Se mai susține că este relevant caracterul special al procedurii prevăzute la art. 249 și 250 din Codul de procedură penală, legiuitorul urmărind asigurarea celerității procedurii, pentru atingerea scopului urmărit prin aceasta.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Este invocată, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 448 din 28 iunie 2016.

10. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale și arată că își menține punctele de vedere exprimate în deciziile Curții Constituționale nr. 659 din 11 noiembrie 2014, nr. 20 din 19 ianuarie 2016 și nr. 28 din 20 ianuarie 2016.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosarul cauzei, concluziile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie încheierea de sesizare, dispozițiile art. 250 alin. (4) din Codul de procedură penală. Din analiza excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că, în realitate, autoarea excepției critică prevederile art. 250 alin. (4) teza a doua din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: *„Soluționarea contestației se face în camera de consiliu, cu citarea celui care a făcut contestația și a persoanelor interesate, prin încheiere motivată, care este definitivă.”*

14. Se susține că textul criticat contravine dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, ale art. 23 alin. (11) cu privire la prezumția de nevinovăție și art. 44 cu privire la dreptul de proprietate privată.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 250 alin. (4) teza a doua din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la critici de neconstituționalitate similare, fiind pronunțate, în acest sens, Decizia nr. 696 din 7 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 21 februarie 2018, Decizia nr. 310 din 9 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 634 din 3 august 2017, Decizia nr. 659 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 916 din 16 decembrie 2014, și Decizia nr. 448 din 28 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 635 din 18 august 2016, prin care a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată.

16. Prin Decizia nr. 448 din 28 iunie 2016, paragrafele 13—15, Curtea a reținut că, potrivit jurisprudenței sale, Legea fundamentală nu cuprinde prevederi care să stabilească căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești, stabilind, în art. 129, că acestea se exercită *„în condițiile legii”* (în acest sens este Decizia nr. 251 din 10 mai 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 622 din 18 iulie 2005). Împrejurarea că împotriva încheierii instanței, prin care s-a soluționat contestația împotriva măsurii asigurătorii luate de procuror sau a modului de aducere la îndeplinire a acesteia, nu se poate promova nicio

cale de atac nu este de natură să înfrângă dispozițiile constituționale referitoare la accesul liber la justiție, deoarece legiuitorul, în virtutea prerogativelor conferite de art. 126 alin. (2) din Constituție, poate stabili reguli de procedură diferite, adecvate fiecărei situații juridice, iar, pe de altă parte, prevederile constituționale nu garantează folosirea tuturor căilor de atac.

17. Pentru motivele mai sus arătate, Curtea a constatat că nu pot fi reținute criticile de neconstituționalitate referitoare la încălcarea prevederilor constituționale ale art. 21 și art. 44 alin. (1).

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate pronunțată prin decizia mai sus menționată, raportat la prevederile art. 21 și art. 44 alin. (1) din Constituție, precum și considerentele care au fundamentat-o, își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

19. Distinct de cele reținute prin jurisprudența mai sus invocată, Curtea reține că textul criticat nu contravine dreptului la un proces echitabil, nefiind contrar niciunui dintre standardele constituționale specifice acestui drept fundamental. În acest sens, Curtea constată că soluționarea contestației formulate împotriva măsurii asigurătorii luate de procuror sau a modului de aducere la îndeplinire a acesteia se face cu citarea celui care a făcut contestația și a persoanelor interesate, precum și cu participarea obligatorie a procurorului. Astfel, părțile interesate au posibilitatea de a participa la ședința de judecată, de a cunoaște argumentele invocate de părțile adverse sau de procuror și de a-și formula propriile apărări, beneficiind, prin urmare, de garanțiile procesuale necesare apărării drepturilor și intereselor lor procesuale, în condiții de contradictorialitate și oralitate. De asemenea, contestația reglementată la art. 250 alin. (1) din Codul de procedură penală este soluționată prin încheiere motivată, părțile putând cunoaște argumentele care au stat la baza soluției pronunțate, aspect ce constituie o altă garanție a dreptului la un proces echitabil, astfel cum acesta este reglementat la art. 21 alin. (3) din Constituție.

20. În ceea ce privește pretinsa încălcare, prin prevederile art. 250 alin. (4) teza a doua din Codul de procedură penală, a dispozițiilor art. 23 alin. (11) din Constituție, Curtea reține că acestea din urmă nu sunt incidente în prezenta cauză, întrucât reglementează prezumția de nevinovăție, iar procedura prevăzută prin textul criticat nu are în vedere soluționarea raportului juridic penal de conflict sau a unor aspecte direct legate de acesta, nevizând stabilirea vinovăției sau a nevinovăției inculpatului, ori dispunerea unei pedepse penale.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Angela Diana Dușu în Dosarul nr. 164/113/2017/a1 al Tribunalului Brăila — Secția penală și constată că dispozițiile art. 250 alin. (4) teza a doua din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Brăila — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 iulie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE****privind modificarea anexei nr. 40 la Hotărârea Guvernului
nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat
al bunurilor din domeniul public al statului**

Având în vedere prevederile art. 21 și 22 din Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 2 alin. (1) și (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 20 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Valoarea de inventar, descrierea tehnică, denumirea administratorilor și codurile de clasificare ale imobilelor aparținând domeniului public al statului se modifică potrivit datelor din anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Institutul Național de Statistică actualizează în mod corespunzător datele din evidența cantitativ-valorică și, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice, operează modificarea și completarea corespunzătoare a anexei nr. 40 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la imobilele prevăzute la art. 1.

PRIM-MINISTRU

VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Toni Greblă

Președintele Institutului Național de
Statistică,

Tudorel Andrei

Ministrul finanțelor publice,

Eugen Orlando Teodorovici

**DATELE DE IDENTIFICARE
ale unor imobile înscrise în domeniul public al statului, pentru care se modifică valoarea de inventar și specificațiile tehnice**

Nr. crt.	Nr. MFP	Denumirea	Codul de clasificare	Denumirea administratorului	CIF administrator	Descrierea tehnică (pe scurt)	Adresa	Valoarea de inventar (lei)
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	37092	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA REGIONALĂ DE STATISTICĂ ALBA	4331481	S utilă = 472,22 mp, nr. CF 84963-C1-U1 (condominiu), S teren cotă indiviză = 194 mp (din 328 mp)	Țara: România, județul Alba, municipiul Alba Iulia, str. Octavian Goga nr. 9	908.210
2	152744	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ ARAD	3519828	Sc total=119+88=207 mp are 2 corpuri, unite (C1 și C2) ScC1 (casă) = 119 mp (parter + pod), ScC2 (sediu) = 88 mp, S def. total = 238 (coresp. C1) + 440 (coresp. C2) = 678 mp. Regim de înălțime = S + P + 2E + M, S teren = 302 mp. nr. CF 308928	Țara: România, județul Arad, municipiul Arad, calea Iuliu Maniu nr. 77	1.068.789
3	150133	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ BACĂU	4353242	are 6 corpuri, din care 3 corpuri birouri și 3 corpuri anexe, cabină poartă, garaje, anexă; ScC1 (birouri parter) = SdC1 = 352 mp ScC2 (cabină poartă parter) = SdC2 = 32 mp ScC3 (garaje parter) = SdC3 = 154 mp ScC4 (anexă parter) = SdC4 = 57 mp ScC5 (birouri parter) = SdC5 = 154 mp ScC6 (birouri parter) = SdC6 = 292 mp Sc total = 1.041 mp = Sdef. total = 1.041 mp SdC1 + (SdC2 + SdC3 + SdC4) + SdC5 + SdC6 = 352 + (32 + 154 + 57) + 154 + 292 = 798 + (243) = 1.041 mp Regim de înălțime = parter S teren = 2.500 mp din acte, = 2.547 mp măsurati, nr. CF 67591	Țara: România, județul Bacău, municipiul Bacău, str. George Bacovia nr. 51	5.494.615
4	27412	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ BOTOȘANI	3585538	Sc măsurată = 295 mp; Sc def. = 887 mp; Regim de înălțime = D + P + 2E; nr. CF 59355-C1	Țara: România, județul Botoșani, municipiul Botoșani, bd. Mihai Eminescu nr. 46	2.054.000
5	154578	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ BRAȘOV	4443221	Sc măsurată = 271 mp; S def. = 897 mp; Regim de înălțime = S + P + E + M; S teren = 956 mp din acte = 956,80 mp măsurati, nr. CF 101780	Țara: România, județul Brașov, municipiul Brașov, Str. 1 Mai nr. 47	2.576.855

0	1	2	3	4	5	6	7	8
6	37276	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA REGIONALĂ DE STATISTICĂ BRĂILA	4343036	ocupă 11 încăperi la parter și 15 încăperi la etaj, în bloc Turn cu regim de înălțime P + 11E S utilă totală = 344 mp (condominiu), nr. CF 70114-C1-U22	Țara: România, județul Brăila, municipiul Brăila, Str. Unirii nr. 72, bl. TURN, parter, Brăila, CP 6100	322.192
7	158542	Teren aferent nr. MF 37276	8.29.08	DIRECȚIA REGIONALĂ DE STATISTICĂ BRĂILA	4343036	S teren cotă indiviză = 88,34 mp (31,92 mp sub bloc și 56,42 în afara blocului), nr. CF 70114-C1-U22	Țara: România, județul Brăila, municipiul Brăila, Str. Unirii nr. 72, bl. TURN parter, Brăila, CP 6100	42.813
8	36352	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ BUZĂU	4299747	S utilă = 313,73 mp nr. CF 52418-C1-U5 (coresp. bloc D2, condominiu)	Țara: România, județul Buzău, municipiul Buzău, str. Ion Băieșu, etaj P + mezanin, bl. D1-D2	403.539
9	158545	Teren aferent nr. MF 36352	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ BUZĂU	4299747	S teren în cotă indiviză = 83,77 mp (coresp. bloc D2, condominiu), nr. CF 52418	Țara: România, județul Buzău, municipiul Buzău, str. Ion Băieșu, etaj P + mezanin, bl. D1-D2	67.903
10	161954	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ BUZĂU	4299747	S utilă = 159,20 mp (coresp. bloc D1, condominiu), S teren în cotă indiviză = 88,64 mp (coresp. bloc D1, condominiu) nr. CF 58132-C1-U6	Țara: România, județul Buzău, municipiul Buzău, str. Ion Băieșu, etaj P + mezanin, bl. D1-D2	471.442
11	27835	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA REGIONALĂ DE STATISTICĂ CALĂRAȘI	3797220	S utilă = 322,00 mp S măsurată = 357 mp, nr. CF 20615_C1_U4 (condominiu), ocupă 22 de camere în imobil format din 2 tronsoane, regim de înălțime P + 5E ScC1 (cld. pt. sediu) = 106 mp, Sc Total = ScC1 + ScC2 = 106 + 49 = 155 mp; S def. C1 = 819,44 mp, regim de înălțime (C1) = D + P + 3E + M ScC2 (constr. anexă garaj) = 49 mp, S def. C2 = 49 mp S def. total = ScC1 + ScC2 = 819,44 + 49 = 868,44 mp; regim de înălțime C2 = parter, nr. CF 316199	Țara: România, județul Călărași, municipiul Călărași, Str. Progresului nr. 23, bl. B34, et. 2	603.636
12	150135	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ CLUJ	4565318		Țara: România, județul Cluj, municipiul Cluj-Napoca, str. Brassai Samuel nr. 13	3.045.800
13	121063	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ GALAȚI	3127247	Sc = 246,00 mp Sd = 602,10 mp regim de înălțime = S + P + 1E, nr. CF 110185	Țara: România, județul Galați, municipiul Galați, str. Nicolae Bălcescu nr. 80	1.184.820
14	121062	Teren aferent nr. MF 121063	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ GALAȚI	3127247	S teren = 548,00 mp, nr. CF 110185	Țara: România, județul Galați, municipiul Galați, str. Nicolae Bălcescu nr. 80	249.830
15	37639	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ GIURGIU	4352611	Su = 440 mp (condominiu), nr. CF 30349-C1-U10	Țara: România, județul Giurgiu, municipiul Giurgiu, str. N. Droc. Barcian nr. 14, bl. MUV 1 — parter + mezanin, nr. ap. 43	1.034.600

16	37672	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ IALOMIȚA	4364829	S utilă = 282,00 mp (condominiu), nr. CF: 30101-C1-U14	Tara: România, județul Ialomița, municipiul Slobozia, Aleea Parcului nr. 4, bl. B27, scara B, parter, nr. ap. 104	395.456
17	158549	Teren aferent nr. MF 37672	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ IALOMIȚA	4364829	S teren cotă indiviză = 78 mp (condominiu), nr. CF: 30101-C1-U14	Tara: România, județul Ialomița, municipiul Slobozia, Aleea Parcului nr. 4, bl. B27, scara B, parter, nr. ap. 104	12.749
18	37216	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ MEHEDINȚI	4337379	S utilă = 352 mp (condominiu), ocupă demisol + parter, S teren în cotă indiviză = 634/100 dintr-un teren cu S = 473 mp, nr. CF 52570-C1-U10	Tara: România, județul Mehedinți, municipiul Drobeta-Turnu Severin, Str. Unirii nr. 93, bloc C13, scara 1-2, etaj demisol + parter, nr. ap. sediu	509.300
19	150134	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA REGIONALĂ DE STATISTICĂ NEAMȚ	2612863	are 4 corpuri, din care 2 corpuri clădiri administrative, un corp garaj și un corp de legătură; ScC1 (clădire) = 230 mp din acte, = 252 mp măsurată ScC2 (garaje) = 54 mp din acte; = 56 mp măsurată; ScC3 (corp legătură) = 53 mp din acte; = 6 mp măsurată; ScC4 (corp clădire) = 145 mp din acte; = 145 mp măsurată; Sctotal = ScC1 + ScC2 + ScC3 + ScC4 = 252 + 56 + 6 + 145 = 459 mp măsurată; SdC1 = 474 mp; SdC2 = 56 mp; SdC3 = 6 mp; SdC4 = 335 mp; Sdesf. totală = Sdesf C1 + Sdesf. C2 + Sdesf. C3 + Sdesf. C4 = 474 + 56 + 6 + 335 = 871 mp măsurată; regim de înălțime C1 = P + E; regim de înălțime C2 = P; regim de înălțime C3 = P; regim de înălțime C4 = S + P + M; S teren = 2.032 mp din acte; = 1.958 mp măsurată; nr. CF = 55409	Tara: România, județul Neamț, municipiul Piatra-Neamț, str. Lt. Drăghescu nr. 7	2.719.000
20	147760	Clădire sediu administrativ	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ VÂLCEA	2540848	S utilă = 487,29 mp (condominiu), ocupă parter și etaj, nr. CF 37548-C1-U28	Tara: România, județul Vâlcea, municipiul Râmnicu Vâlcea, bd. Nicolae Bălcescu nr. 1 (fost Calea lui Traian nr. 140)	748.069
21	158544	Teren aferent nr. MF 147760	8.29.08	DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ VÂLCEA	2540848	S teren cotă indiviză = 152 mp (condominiu), nr. CF: 37548/UAT Râmnicu Vâlcea	Tara: România, județul Vâlcea, municipiul Râmnicu Vâlcea, bd. Nicolae Bălcescu nr. 1 (fost Calea lui Traian nr. 140)	16.821
22	34135	Clădire sediu administrativ	8.29.08	INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ	7593088	S utilă = 16.521,51 mp S totală = 18.064,60 mp, Sc.desf. = 24.013 mp, regim de înălțime = S + P + M + 6E + T, S teren în cotă aferență = 3.055,38 mp, nr. CF 227909-C1-U1 (condominiu)	Tara: România, municipiul București, sectorul 5, Bd. Libertății nr. 16	42.145.514

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 71

din 15 octombrie 2018

Dosar nr. 1.184/1/2018

Simona Lala Cristescu	— pentru președintele delegat al Secției I civile — președintele completului
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Romanița Ecaterina Vrînceanu	— judecător la Secția I civilă
Florentin Sorin Drăguț	— judecător la Secția I civilă
Carmen Elena Popoiag	— judecător la Secția I civilă
Bianca Elena Țândărescu	— judecător la Secția I civilă
Simona Gina Pietreanu	— judecător la Secția I civilă
Cristina Petronela Văleanu	— judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ce formează obiectul Dosarului nr. 1.184/1/2018 a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (6) din Codul de procedură civilă raportat la art. XIX din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, și ale art. 274 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Simona Lala Cristescu, pentru președintele delegat al Secției I civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Elena Adriana Stamatescu, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Brăila — Secția I civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind *modul de interpretare a dispozițiilor art. 12 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare* (Legea nr. 165/2013) *prin raportare la dispozițiile art. 13 și următoarele din Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013, cu completările ulterioare* (Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013), *în sensul de a ști dacă acestea permit restituirea pe un alt amplasament a terenurilor agricole și foștilor proprietari, persoane juridice, sau succesorilor acestora, după validarea dreptului lor de proprietate de către comisiile județene, respectiv Comisia de fond funciar a municipiului București.*

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar s-a depus raportul întocmit de judecătorul-raportor, ce a fost comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520

alin. (10) din Codul de procedură civilă, și că părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul Brăila — Secția I civilă a dispus, din oficiu, prin Încheierea din 24 aprilie 2018, în Dosarul nr. 4.534/196/2017, aflat pe rolul acestei instanțe, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept menționată.

2. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 3 mai 2017, cu nr. 1.184/1/2018, termenul de judecată fiind stabilit la 15 octombrie 2018.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

3. *Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare*

„Art. 12. — (1) În situația în care restituirea terenurilor agricole pe vechile amplasamente nu este posibilă, după validarea întinderii dreptului lor de proprietate de către comisiile județene de fond funciar sau, după caz, de către Comisia de Fond Funciar a Municipiului București, fostului proprietar sau moștenitorilor acestuia li se atribuie un teren pe un alt amplasament, în următoarea ordine:

- a) pe terenurile din rezerva comisiei locale de fond funciar;
- b) pe terenurile proprietate publică, trecute, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului, sau pe terenurile proprietate privată a statului, care au fost administrate pe raza unității administrativ-teritoriale de institute, de stațiuni de cercetare ori de alte instituții publice;
- c) pe terenurile proprietate publică, trecute, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului, sau pe terenurile proprietate privată a statului, care au fost administrate de institute, de stațiuni de cercetare ori de instituții publice pe raza localităților învecinate, aflate în același județ;
- d) pe terenurile ocupate de izlazuri.

(2) Pentru terenurile prevăzute la alin. (1) lit. d), regimul juridic și categoria de folosință se pot schimba numai cu avizul prealabil al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și cu acordul cetățenilor cu drept de vot din unitatea administrativ-teritorială, acord exprimat în urma organizării unui referendum local, potrivit legii, în termenul prevăzut la art. 6 alin. (1).

(3) Atribuirea terenurilor de către comisia locală se face în ordinea de înregistrare a cererilor inițiale de restituire, cu respectarea strictă a ordinii categoriilor de teren prevăzute la alin. (1). Fostul proprietar sau moștenitorii acestuia pot refuza terenul din rezerva comisiei locale de fond funciar sau din izlazul comunal, propus în vederea restituirii.”

4. *Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013, cu completările ulterioare*

„Art. 13. — (1) La cererea comisiilor județene de fond funciar, respectiv a municipiului București, Agenția Domeniilor Statului pune la dispoziția comisiilor locale de fond funciar terenurile care pot face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate.

(2) Cererea Comisiei județene de fond funciar, respectiv a municipiului București, se transmite însoțită de tabelul nominal prevăzut în anexa nr. 10, hotărârea Comisiei județene, respectiv a municipiului București, de validare a întinderii dreptului de proprietate și a amplasamentului pe care urmează a fi puse în posesie persoanele îndreptățite, procesul-verbal de delimitare a suprafețelor care vor face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate, însoțit de fișa suprafețelor și planurile cadastrale pentru amplasamente sau schițele de amplasament.

(3) Procesul-verbal de delimitare a suprafețelor care vor face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate, fișa suprafețelor și planurile cadastrale pentru amplasamente sau schițele de amplasament vor fi semnate de primar, prefect, reprezentantul teritorial al Agenției Domeniilor Statului și reprezentantul Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară.”

„Art. 14. — Agenția Domeniilor Statului predă, prin protocol de predare-preluare, comisiilor locale de fond funciar și subcomisiilor municipiului București terenurile agricole a căror retrocedare se solicită în conformitate cu prevederile Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu prevederile Legii nr. 165/2013.”

„Art. 15. — Documentația înaintată de Comisia județeană de fond funciar, respectiv a municipiului București, în vederea întocmirii protocolului de predare-preluare a unui teren agricol de la Agenția Domeniilor Statului către comisiile locale de aplicare a legilor fondului funciar, va conține următoarele:

a) cererea Comisiei județene de fond funciar sau, după caz, a municipiului București, privind punerea la dispoziție a terenului. În cerere se face mențiunea privind parcurgerea ordinii de opțiune prevăzute de art. 12 din Legea nr. 165/2013;

b) anexele întocmite conform Regulamentului privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005, cu modificările și completările ulterioare, precum și anexa nr. 10, semnate și ștampilate pe fiecare pagină de către reprezentantul teritorial al Agenției Domeniilor Statului;

c) hotărârea Comisiei județene de fond funciar sau, după caz, a municipiului București, pentru validarea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și a amplasamentului acestora;

d) procesul-verbal de delimitare a suprafețelor care fac obiectul reconstituirii dreptului de proprietate, însoțit de fișa suprafețelor, semnate și ștampilate pe fiecare pagină de primar, prefect, Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară și reprezentantul teritorial al Agenției Domeniilor Statului;

e) planurile cadastrale, la scara 1:5000 sau 1:10000, cu amplasamentul stabilit pentru terenurile retrocedate, sau schițele de amplasament, vizate de primar, prefect, reprezentantul teritorial al Agenției Domeniilor Statului și Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară.”

„Art. 16. — (1) Comisiile locale de fond funciar au obligația să comunice persoanelor cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate, în scris, cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire, data și locul unde se va face punerea în posesie.

(2) În cazul în care persoanele cărora li s-a făcut comunicarea sau împuterniciții acestora nu se prezintă la data și locul stabilite, punerea în posesie și întocmirea proceselor-verbale se face în prezența unor martori, de regulă proprietari vecini. Titlurile de proprietate, precum și procesele-verbale de punere în posesie se comunică prin poștă, cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) sunt aplicabile și persoanelor care refuză terenul pus la dispoziție din categoriile prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 165/2013.”

„Art. 17. — În sensul Legii nr. 165/2013, prin *teren forestier* se înțelege totalitatea pădurilor, a terenurilor destinate împăduririi, a terenurilor care servesc nevoilor de cultură, producție sau administrație silvică, a iazurilor, a albiilor pâraielor, a altor terenuri cu destinație forestieră și neproductive, cuprinse în amenajamente silvice la data de 1 ianuarie 1990 sau incluse în acestea ulterior, în condițiile legii, a zăvoaielor, a tufărișurilor și a pășunilor împădurite.”

„Art. 18. — Restituirea pe alt amplasament a terenurilor forestiere solicitate se face din terenurile forestiere aflate în proprietatea statului, pe raza unității administrativ-teritoriale în care se află fostul amplasament sau pe raza unei alte unități administrativ-teritoriale din județ, în următoarea ordine:

a) pe terenurile forestiere predate în temeiul Legii nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de ocoalele silvice din structura Romsilva comisiilor locale de fond funciar, pe bază de protocol și nepuse în posesie;

b) pe terenurile forestiere, inclusiv cele cu altă destinație la data preluării, care au intrat în proprietatea statului sau au fost incluse în amenajamente silvice după anul 1948;

c) pe terenurile forestiere care s-au aflat în proprietatea statului român înainte de anul 1948, numai în situația în care nu mai sunt disponibile suprafețe prevăzute la lit. a) și b).”

„Art. 19. — În situația în care la nivelul unității administrativ-teritoriale, al localității învecinate sau, după caz, al județului nu există disponibil de teren în vederea reconstituirii dreptului de proprietate, comisia locală de fond funciar întocmește tabelul nominal prevăzut în anexa nr. 11, pe care o înaintează, împreună cu întreaga documentație, Comisiei județene de fond funciar, respectiv a municipiului București, în vederea analizării și transmiterii unei propuneri de acordare de măsuri compensatorii, potrivit prevederilor Legii nr. 165/2013.”

III. Expunerea succintă a procesului

5. Prin plângerea înregistrată pe rolul Judecătoria Brăila, la data de 6 martie 2017, cu nr. 4.534/196/2017, reclamanta Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” a solicitat, în contradictoriu cu intimata Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Brăila și Comisia locală de fond funciar Vădeni, anularea Hotărârii nr. xx din 20 ianuarie 2017, emisă de comisia județeană, obligarea comisiei județene să valideze propunerea comisiei locale de validare a Procesului-verbal de punere în posesie nr. xxx din 13 ianuarie 2016 pentru suprafața de teren agricol de 50 ha, obligarea comisiei județene să emită titlul de proprietate pentru suprafața de 50 ha teren agricol.

6. În fapt, a arătat că, prin Hotărârea nr. xxx din 1 iunie 2006, comisia județeană a validat anexa nr. 31 la regulament, care cuprinde persoanele juridice îndreptățite să li se acorde despăgubiri pentru reconstituirea dreptului de proprietate, în cazul în care restituirea în natură nu este posibilă, conform prevederilor Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 1/2000*), în anexă figurând și reclamanta, pentru suprafața de teren agricol neretrocedată de 50 ha. Până la intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, dreptul său la despăgubiri nu a fost valorificat; la data de 28 decembrie 2015, a adresat pârâtei Comisia locală de fond funciar Vădeni cerere pentru restituirea suprafeței de 50 ha teren în natură, fiind de acord cu amplasamentele propuse de această comisie. Reclamanta și pârâta Comisia locală de fond funciar Vădeni au încheiat Procesul-verbal de punere în posesie nr. xxx din 13 ianuarie 2016, fiind sesizată comisia județeană pentru validarea înscrisului și emiterea titlului de proprietate.

7. Prin Hotărârea nr. xx din 20 ianuarie 2017, Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Brăila a invalidat propunerea comisiei locale, de validare a Procesului-verbal de punere în posesie nr. xxx din 13 ianuarie 2016, a dispus anularea parțială a Hotărârii comisiei județene nr. xxx din 1 iunie 2006, în ceea ce privește anexa nr. 31 poziția 1, la care a fost înscrisă reclamanta cu suprafața de teren agricol de 50 ha.

8. Prin întâmpinare, pârâta Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Brăila a susținut că, prin adoptarea Legii nr. 165/2013, se restrânge cercul persoanelor îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate în natură, prevăzându-se doar posibilitatea comisiei județene de a valida tabelul nominal prevăzut în anexa nr. 10, cuprinzând persoanele fizice pentru care, la nivelul unității administrativ-teritoriale, nu există teren agricol disponibil în vederea reconstituirii dreptului de proprietate solicitat prin cerere și cărora li se va acorda diferența de teren în conformitate cu prevederile Legii nr. 165/2013, că, în situația în care, la nivelul unității administrativ-teritoriale, al localității învecinate sau, după caz, al județului nu există disponibil de teren în vederea reconstituirii dreptului de proprietate, comisia locală întocmește tabelul nominal prevăzut în anexa nr. 11, pe care îl înaintează, împreună cu întreaga documentație, comisiei județene, respectiv a municipiului București, în vederea analizării și transmiterii unei propuneri de acordare de măsuri compensatorii, potrivit prevederilor Legii nr. 165/2013 (art. 19 din Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013).

9. Prin Sentința nr. 5.038 din 21 septembrie 2017, Judecătoria Brăila a admis plângerea, a anulat Hotărârea nr. xx din 20 ianuarie 2017, a obligat pârâta Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Brăila să valideze Procesul-verbal de punere în posesie nr. xxx din 13 ianuarie 2016 și să emită titlul de proprietate pentru suprafața de 50 ha în favoarea reclamantei, conform documentației înaintate de comisia locală.

10. Împotriva acestei hotărâri a declarat apel pârâta Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Brăila. În motivarea apelului a susținut că instanța de fond nu a analizat împrejurările ce au impus reanalizarea și reverificarea condițiilor validării dreptului de proprietate, în contextul în care procedura administrativă inițiată de reclamantă nu s-a finalizat și nu a dat naștere unor efecte juridice depline sau parțiale, iar Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a confirmat posibilitatea modificării sau anulării propriilor hotărâri de către comisiile județene de fond funciar, în condițiile în care se constată nerespectarea prevederilor legale aplicabile în materia reconstituirii dreptului de proprietate asupra terenurilor. În cauza de față, procesul-verbal de punere în posesie nu a putut fi validat, deoarece, pe de o parte, a fost greșit întocmit, iar pe de altă parte, bibliotecile nu sunt nominalizate de actele normative de fond funciar, lipsind temeiul legal care să permită reconstituirea dreptului de proprietate pentru acestea.

De asemenea, în mod greșit, instanța de fond a reținut că reclamanta face parte dintre persoanele îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate, în temeiul art. 9 alin. (3) din Legea nr. 1/2000, legiuitorul excluzând în mod expres posibilitatea de a pune în posesie bibliotecile sau unitățile de cercetare cu teren agricol.

Un ultim motiv de apel s-a referit la greșita validare a Procesului-verbal de punere în posesie nr. xxx din 13 ianuarie 2016, eronat întocmit, persoanele înscrise în anexa nr. 31 neputând fi puse în posesie.

11. S-a formulat întâmpinare de către reclamanta-intimată și de către pârâta-intimată Comisia locală de fond funciar Vădeni, prin care s-au reiterat argumentele expuse în fața instanței de fond.

12. Prin Încheierea din 19 martie 2018 cauza a fost repusă pe rol, pentru a se discuta necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept vizând lămurirea dispozițiilor art. 13 și următoarele și ale anexei nr. 10 la Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, în sensul de a ști dacă acestea exclud cererile de reconstituire în natură formulate de persoanele juridice.

13. Prin Încheierea pronunțată la 24 aprilie 2018 sesizarea a fost considerată admisibilă, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dispunându-se și suspendarea judecății.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării, care susțin admisibilitatea procedurii

14. Prin Încheierea pronunțată la 24 aprilie 2018, Tribunalul Brăila — Secția I civilă a constatat admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru următoarele considerente:

a) existența unei cauze în curs de judecată în ultimă instanță, decizia ce urmează a se pronunța asupra apelului fiind definitivă;

b) cauza se află în competența legală a unui complet al Tribunalului Brăila, învestit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, conform art. 95 pct. 2 din Codul de procedură civilă;

c) ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată; tribunalul a constatat că modul în care ar urma să fie interpretat și aplicat textul de lege cu privire la care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile influențează soluția pe fond a cererii deduse judecătii;

d) ivirea unei chestiuni de drept cu caracter de noutate și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu fi făcut obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare; tribunalul a constatat că este îndeplinită și această ultimă condiție, având în vedere că textul de lege ce se solicită a fi interpretat este conținut de un act normativ relativ recent intrat în vigoare, având un potențial mai mare de a conține probleme de drept noi, de natură a genera practică neunitară, cu toate că dificultatea sa nu este una serioasă; că acest caracter de noutate nu s-a pierdut pe parcurs; nu a făcut obiectul unei jurisprudențe constante, nici al unui recurs în interesul legii sau al unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

V. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

15. Apelanta-pârâtă Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Brăila arată că dispozițiile legale invocate din Legea nr. 165/2013 nu disting, însă anexa nr. 10 la Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013 impune ca numai persoanelor fizice să li se reconstituie dreptul de proprietate prin atribuire de teren. Pe de altă parte se susține că trebuie să se țină cont de principiul ierarhiei actelor normative, invocându-se prevederile art. 4 și art. 81 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Se apreciază că dispozițiile legii trebuie interpretate în acord cu anexa nr. 10 la Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, care exclude cererile de reconstituire în natură formulate de persoanele juridice.

16. Intimata-reclamantă Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” susține că Legea nr. 165/2013 nu abrogă dispozițiile Legii nr. 18/1991, Legii nr. 1/2000, Legii nr. 247/2005, Hotărârii Guvernului nr. 890/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor, ci doar reglementează măsurile pentru finalizarea procesului de restituire în natură sau prin echivalent a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România; invocă prevederile art. 1 alin. (1) și (2), art. 3 pct. 1, 2, pct. 4 lit. c) și d), art. 4, și 12 din Legea nr. 165/2013, concluzionând că acestea nu disting între persoanele fizice și persoanele juridice. Se arată că sunt mai extinse competențele comisiei locale (art. 6 din Legea nr. 165/2013), decât cele prevăzute de anexa nr. 10.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

17. Completul de judecată învestit cu soluționarea apelului în Dosarul nr. 4.534/196/2017 a opinat că textul art. 12 din Legea nr. 165/2013, prin raportare la dispozițiile art. 13 și următoarele din Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, permite restituirea în natură a terenurilor agricole și persoanelor juridice, chiar dacă

acestea nu pot fi înscrise de comisia locală în anexa nr. 10 la Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013 (tabel nominal cuprinzând persoanele fizice pentru care, la nivelul unității administrativ-teritoriale, nu există teren agricol disponibil în vederea reconstituirii dreptului de proprietate solicitat prin cerere și cărora li se va acorda diferența de teren în conformitate cu prevederile Legii nr. 165/2013), ci doar în anexa nr. 11 la norme (tabel nominal cuprinzând persoanele fizice și juridice pentru care nu există disponibil de teren agricol sau forestier la nivelul unității administrativ-teritoriale, respectiv al județului, în vederea reconstituirii dreptului de proprietate solicitat prin cerere și pentru care se propune acordarea de măsuri compensatorii), scopul legiuitorului cu ocazia edictării legii fiind acela ca toate persoanele îndreptățite să beneficieze de aceleași drepturi.

Cu alte cuvinte, opinia completului de judecată este în sensul că legea nu distinge, permițând restituirea în natură a terenurilor atât persoanelor fizice, cât și persoanelor juridice, indiferent de mențiunile înscrise în cele două tabele, tabelele cuprinse în Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013 făcând parte integrantă din acestea.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

18. **Jurisprudența Curții de Apel Galați** — instanța de trimitere a comunicat că judecătorii Secției I civile a Curții apreciază că, atât timp cât textul art. 12 din Legea nr. 165/2013 nu distinge, trebuie interpretat în sensul că permite restituirea în natură a terenurilor agricole atât persoanelor fizice, cât și persoanelor juridice, scopul urmărit de legiuitor cu ocazia edictării legii fiind acela ca toate persoanele îndreptățite să beneficieze de aceleași drepturi. Aceeași este și opinia judecătorilor Secției I civile a Tribunalului Vrancea.

19. Jurisprudența celorlalte instanțe din țară

Curtea de Apel Bacău a comunicat opinia magistraților de la judecătoriile Moinești și Onești care au apreciat că se permite restituirea pe un alt amplasament a terenurilor agricole și foștilor proprietari — persoane juridice sau succesorilor acestora, după validarea dreptului lor de proprietate de către comisiile județene de fond funciar, indiferent de mențiunile din cele două anexe la Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013.

Curtea de Apel Brașov a comunicat punctul de vedere exprimat de membrii Secției civile a acestei instanțe, prin care se susține că, în interpretarea dispozițiilor art. 12 din Legea nr. 165/2013, prin raportare la art. 13 din Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, este posibilă restituirea pe un alt amplasament a terenurilor agricole și foștilor proprietari, persoane juridice, întrucât normele în discuție nu disting asupra calității persoanelor îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate.

Aceeași este și opinia judecătorilor de la Judecătoria Sfântu Gheorghe.

Judecătorii de la Tribunalul Brașov și Judecătoria Rupea au apreciat că dispozițiile legale în discuție se aplică numai persoanelor fizice, nepermițând restituirea pe alt amplasament a terenurilor agricole foștilor proprietari persoane juridice, după validarea dreptului lor de proprietate de către comisiile județene de fond funciar. Aceste concluzii se fundamentează pe dispozițiile clare ale textelor de lege vizate, dar și pe împrejurarea că dispozițiile art. 4 din Legea nr. 165/2013 prevăd aplicarea normelor incidente numai cererilor care nu au fost soluționate până la data intrării în vigoare a legii.

Curtea de Apel București a comunicat următoarele:

La nivelul Secției a III-a civile și pentru cauze cu minori și familie, opinia judecătorilor este în sensul că de dispozițiile

art. 12 din Legea nr. 165/2013, ce permit atribuirea de teren pe un alt amplasament în cazul în care nu este posibilă restituirea terenurilor agricole pe vechile amplasamente, pot beneficia atât persoanele fizice, cât și cele juridice.

Punctul de vedere al judecătorilor Secției a IV-a civile este în sensul că dispozițiile legale menționate permit restituirea pe alt amplasament a terenurilor agricole și persoanelor juridice, în măsura în care acestea pot fi calificate ca fiind „fostul proprietar”, în sensul identității dintre actuala persoană juridică, ce a formulat cererea de restituire și fosta persoană juridică, de la care a fost preluat terenul. Un argument în sprijinul acestei opinii îl constituie dispozițiile art. 10 din Legea nr. 18/1991, iar textul art. 12 din Legea nr. 165/2013 nu face nicio distincție, ceea ce înseamnă că permite restituirea în natură atât persoanelor fizice, cât și celor juridice.

Magistrații secțiilor a III-a și a V-a civile ale Tribunalului București și ai judecătorilor din circumscripția acestuia au exprimat opinia majoritară potrivit căreia dispozițiile vizate permit restituirea în natură a terenurilor agricole și persoanelor juridice, chiar dacă acestea nu pot fi înscrise de comisia locală în anexa nr. 10 la Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, ci doar în anexa nr. 11, întrucât legea nu distinge, scopul urmărit fiind acela ca toate persoanele îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate să beneficieze de aceleași drepturi.

Tribunalul Călărași a îmbrățișat opinia exprimată de Tribunalul Brăila prin încheierea de sesizare.

Magistrații Judecătoriai Oltenița apreciază că dispozițiile legale în discuție nu permit restituirea pe un alt amplasament a terenurilor agricole foștilor proprietari — persoane juridice sau succesorilor acestora.

Magistrații Judecătoriai Lehliu-Gară au exprimat două opinii diametral opuse.

La nivelul Tribunalului Ialomița și al instanțelor arondate se consideră că dispozițiile Legii nr. 165/2013 nu disting între persoanele fizice și cele juridice, scopul legii fiind acela ca toate persoanele îndreptățite să beneficieze de aceleași drepturi.

Magistrații Tribunalului Ilfov și ai instanțelor arondate apreciază că textul ce se solicită a fi interpretat nu distinge între persoanele fizice sau juridice care pot beneficia de restituirea pe un alt amplasament a terenurilor agricole, iar dispozițiile normelor fac referire atât la anexa nr. 10, cât și la anexa nr. 11, fiind permisă restituirea în natură a terenurilor pe un alt amplasament și în favoarea persoanelor juridice, chiar dacă acestea sunt înscrise numai în anexa nr. 11, nu și în anexa nr. 10.

Aceeași opinie există și la nivelul tribunalelor Giurgiu și Teleorman, judecătoriile Roșiori de Vede, Turnu Măgurele, Videle, Zimnicea și, majoritar, la Judecătoria Alexandria. Nu s-au depus hotărâri judecătorești.

Curtea de Apel Cluj a comunicat următoarea opinie a magistraților de la Judecătoria Bistrița, Tribunalul Cluj, Tribunalul Maramureș, Judecătoria Zalău: textele vizate permit restituirea pe un alt amplasament a terenurilor agricole și foștilor proprietari — persoane juridice sau succesorilor acestora, după validarea dreptului lor de proprietate de către comisiile județene de fond funciar. Nu s-au depus hotărâri judecătorești.

Curtea de Apel Iași a comunicat că magistrații Tribunalului Iași — Secția I civilă, ai Judecătoriai Pașcani și ai Judecătoriai Hârlău au opinat că atribuirea de teren pe alt amplasament intră în conținutul noțiunii de „restituire în natură”, cu semnificația prevăzută de art. 3 pct. 6 din Legea nr. 165/2013, adică pe vechiul amplasament sau pe un alt amplasament, că legea nu

distinge între persoanele fizice și persoanele juridice, referindu-se la persoanele îndreptățite.

Curtea de Apel Ploiești a comunicat că opinia majoritară a judecătorilor Secției I civile a Tribunalului Dâmbovița este că dispozițiile a căror interpretare se solicită ar permite restituirea pe un alt amplasament a terenurilor agricole și foștilor proprietari — persoane juridice ori succesorilor acestora, în măsura în care s-a formulat plângere împotriva hotărârii de validare a dreptului lor de proprietate de către comisiile județene de fond funciar.

Curtea de Apel Suceava a comunicat că opinia majoritară, de principiu, a instanțelor de fond cu competențe în materie este că dispozițiile legale în discuție permit restituirea pe un alt amplasament și foștilor proprietari persoane juridice. A depus Sentința nr. 1.623 din 12 aprilie 2018 a Judecătoriai Botoșani, definitivă prin neapelare.

Curtea de Apel Timișoara a comunicat opinia potrivit căreia este permisă restituirea în natură a terenurilor agricole și pentru persoanele juridice, o altă interpretare fiind de natură a genera un tratament discriminatoriu.

Celelalte curți de apel nu au identificat practică în materie și nici nu au comunicat opinii teoretice ale judecătorilor instanțelor arondate.

20. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

21. În urma verificărilor efectuate, se constată că instanța de contencios constituțional nu s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor legale supuse interpretării.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

22. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, judecătorul-raportor a apreciat că sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, în legătură cu ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, întrucât generalitatea întrebării nu poate antrena un răspuns specific și util soluționării cauzei, iar problema de drept în discuție nu are dificultatea necesară pentru a determina intervenția instanței supreme prin pronunțarea unei hotărâri prealabile, pentru a preîntâmpina o jurisprudență neunitară.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

23. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

Asupra admisibilității sesizării

24. Conform dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, „dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

25. Pentru declanșarea acestui mecanism de unificare a jurisprudenței, legiuitorul, în cuprinsul textului normativ enunțat,

a instituit mai multe condiții de admisibilitate care trebuie îndeplinite cumulativ, respectiv:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă instanță;

— cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

— ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

— chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită să fie nouă;

— chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

26. În vederea evaluării dacă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în scopul pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este aptă să asigure îndeplinirea funcției pentru care a fost concepută — crearea unui mecanism nou pentru uniformizarea jurisprudenței care să contribuie, alături de recursul în interesul legii, la transformarea acestei jurisprudențe interne într-una predictibilă — se impune evaluarea tuturor elementelor sesizării, adică verificarea atât a circumstanțelor care o generează, cât și a condițiilor care permit declanșarea mecanismului de interpretare, întrebarea adresată neputând fi disociată de contextul care a generat-o.

27. În acest sens, se apreciază că primele două condiții de admisibilitate sunt atinse, întrucât litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată, aflându-se în competența legală a unui complet de judecată al Tribunalului Brăila — Secția I civilă, titularul sesizării, investit cu soluționarea apelului, care urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești, ce, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, este definitivă.

28. Este îndeplinită și condiția ca problema de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

29. Rămâne de analizat îndeplinirea *condiției referitoare la necesitatea ivirii unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei și cea a dificultății chestiunii de drept supuse interpretării*, iar această evaluare este absolut necesară pentru a se verifica dacă instanței supreme i se solicită soluționarea de principiu a unei veritabile probleme de drept, astfel cum impun dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, sau este chemată să dezlege chiar litigiul în cauză.

30. În acest scop, examinând succint cauza în care a fost formulată prezenta sesizare, se poate reține că prin cererea de chemare în judecată introdusă de reclamanta Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” s-a solicitat, în contradictoriu cu intimatele Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Brăila și Comisia locală de fond funciar Vădeni, anularea Hotărârii nr. xx din 20 ianuarie 2017, emisă de comisia județeană, obligarea comisiei județene să valideze propunerea comisiei locale de validare a Procesului-verbal de punere în posesie nr. xxx din 13 ianuarie 2016 pentru suprafața de teren agricol de 50 ha, obligarea comisiei județene să emită titlul de proprietate pentru suprafața de 50 ha teren agricol.

31. În acest sens, s-a susținut că, prin cererea din 28 noiembrie 2005, reclamanta, în calitate de continuatoare a Fundației Regele Carol I, a solicitat reconstituirea dreptului de proprietate asupra fostei moșii — Ferma Vădeni—Brăila. S-a reținut că, potrivit Ordinului nr. 3.053 din 20 ianuarie 2003, emis

de Ministerul Educației și Cercetării, Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” este continuatoarea în drepturi a Fundației Regele Carol I și este îndreptățită a proceda la identificarea și recuperarea imobilelor — construcții și terenuri — deținute anterior datei de 22 decembrie 1989, cu titlu de proprietate.

32. Prin Hotărârea din anul 2006 a Comisiei județene de fond funciar Brăila, s-a validat anexa nr. 31, care cuprinde persoanele juridice îndreptățite să li se acorde despăgubiri pentru reconstituirea dreptului de proprietate, în cazul în care restituirea în natură nu este posibilă, conform prevederilor Legii nr. 1/2000, în anexă figurând și reclamanta, pentru suprafața de teren agricol neretrocedată de 50 ha.

33. Până la intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, dreptul său la despăgubiri nu a fost valorificat; la data de 28 decembrie 2015, reclamanta a adresat pârâtei Comisia locală de fond funciar Vădeni cerere pentru restituirea suprafeței de 50 ha teren în natură, fiind de acord cu amplasamentele propuse de această comisie. Reclamanta și pârâta Comisia locală de fond funciar Vădeni au încheiat Procesul-verbal de punere în posesie nr. xxx din 13 ianuarie 2016, fiind sesizată comisia județeană pentru validarea înscrisului și emiterea titlului de proprietate.

34. Prin Hotărârea nr. xx din 20 ianuarie 2017, Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Brăila a invalidat propunerea comisiei locale, de validare a Procesului-verbal de punere în posesie nr. xxx din 13 ianuarie 2016, a dispus anularea parțială a Hotărârii comisiei județene nr. xxx din 1 iunie 2006, în ceea ce privește anexa nr. 31 poziția 1, la care a fost înscrisă reclamanta cu suprafața de teren agricol de 50 ha, având la bază următoarele motive:

— Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” nu face parte din structura organizatorică a Universității București, ci este o instituție de drept public de importanță națională, cu personalitate juridică, aflată în subordinea Ministerului Educației Naționale și finanțată de la bugetul de stat, nefiind însă instituție de învățământ superior;

— bibliotecile nu sunt nominalizate de actele normative în materie de fond funciar printre persoanele juridice cărora li se restituie de către comisiile județene de fond funciar terenurile preluate de stat;

— validarea anexei nr. 31 s-a făcut cu nerespectarea prevederilor legilor fondului funciar (absența temeiului legal).

35. În susținerea cererii de chemare în judecată, reclamanta invocă faptul că nu se mai putea reanaliza, în anul 2017, calitatea sa de persoană îndreptățită la restituire, ulterior emiterii hotărârii comisiei județene de fond funciar; că are calitate de persoană îndreptățită, conform legilor fondului funciar, fiind atât instituție integrată în sistemul de învățământ superior, cât și unitate de cercetare, calitate atestată de art. 1 lit. a) și c), art. 18 și 19 din Legea bibliotecilor nr. 334/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 249 lit. a) și art. 291 alin. (1), (2) și (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, ceea ce se circumscrie prevederilor art. 9 alin. (3) din Legea nr. 1/2000 („*terenurile agricole care au aparținut cu titlu de proprietate Academiei Române, universităților, instituțiilor de învățământ superior cu profil agricol și unităților de cercetare în 1945, revin în proprietatea acestora*”).

36. Prin Sentința nr. 5.038 din 21 septembrie 2017, Judecătoria Brăila a admis plângerea, a anulat Hotărârea nr. xx din 20 ianuarie 2017, a obligat pârâta Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Brăila să valideze Procesul-verbal de punere în posesie nr. xxx

din 13 ianuarie 2016 și să emită titlul de proprietate pentru suprafața de 50 ha în favoarea reclamantei, conform documentației înaintate de comisia locală, considerând că pârâta Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Brăila nu își poate anula sau revoca propria hotărâre, aceasta putând fi supusă doar controlului judecătoresc, iar reclamanta se înscrie în dispozițiile art. 9 alin. (3) din Legea nr. 1/2000.

37. Pârâta Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Brăila, în motivarea apelului prin care a solicitat anularea în tot sau în parte a sentinței apelate, a arătat că instanța nu a avut în vedere faptul că procedura administrativă nu s-a încheiat prin eliberarea titlului de proprietate, înscrierea reclamantei în anexa nr. 31 nedând naștere unor efecte juridice depline sau parțiale, și că legiuitorul a exclus în mod expres posibilitatea de a pune în posesie bibliotecile.

38. În acest context procesual, titularul sesizării se întreabă dacă dispozițiile art. 12 din Legea nr. 165/2013, prin raportare la dispozițiile art. 13 și următoarele din Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, permit restituirea pe un alt amplasament a terenurilor agricole și foștilor proprietari, persoane juridice, sau succesorilor acestora, după validarea dreptului lor de proprietate de către comisiile județene, respectiv Comisia de fond funciar a municipiului București.

39. Or, analizând condiția enunțată anterior, se reține că procedura sesizării instanței supreme cu dezlegarea unei chestiuni de drept se circumscrie unui incident procedural ivit în cursul unui proces aflat în desfășurare, al cărui obiect presupune interpretarea unor norme de drept îndoielnice, lacunare sau neclare care sunt determinante pentru soluționarea pe fond a cauzei, iar finalitatea acestui demers constă în împiedicarea apariției unei jurisprudențe neunitare, iar nu în înșeși interpretarea și aplicarea legii în scopul soluționării respectivei cauze, atribut ce intră și trebuie să rămână în sfera de competență a instanței de judecată.

40. Astfel, identificarea normelor legale incidente și interpretarea acestora în vederea aplicării în cauză, folosind metodele specifice de interpretare a normelor juridice, sunt în competența judecătorului care soluționează litigiul, căruia îi revine obligația de a judeca direct și efectiv, în baza rolului constituțional, cu respectarea dispozițiilor art. 5 alin. (2) din Codul de procedură civilă („*Niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă*”) și a dispozițiilor art. 22 din Codul de procedură civilă [„(1) *Judecătorul soluționează litigiul conform regulilor de drept care îi sunt aplicabile. (2) Judecătorul are îndatorirea să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale. (...)*].

41. Aplicând aceste principii ordonatoare, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept observă că divergențele de interpretare care ar putea avea legătură cu soluționarea pe fond a cauzei deduse judecătii, în raport cu limitele investirii instanțelor fondului, fixate prin cererea de chemare în judecată, respectiv prin cererea de apel, nu se raportează la distincția persoane fizice — persoane juridice pe care ar introduce-o Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, ci la posibilitatea legală de anulare a unei hotărâri pronunțate de o comisie județeană prin care s-a recunoscut și s-a validat dreptul de proprietate reclamantei Biblioteca Centrală

Universitară „Carol I”, precum și la calitatea de persoană îndreptățită a acesteia, în considerarea dispozițiilor legilor fondului funciar, în mod particular, a dispozițiilor art. 9 alin. (3) din Legea nr. 1/2000, în care reclamanta nu s-ar încadra, nefiind cuprinsă, în opinia pârâtei, în sfera subiectelor de drept enunțate în mod limitativ în cuprinsul acestei norme, respectiv neputând fi considerată universitate, instituție de învățământ superior sau unitate de cercetare, astfel cum prevede articolul menționat.

42. Or acestea sunt probleme concrete ale cauzei, asupra cărora părțile au puncte de vedere divergente și care rămân în atributul exclusiv de soluționare al instanțelor de judecată.

43. În acest sens, răspunsul la interogația de ordin general — dacă și persoanele juridice pot beneficia de dispozițiile legilor fondului funciar — se regăsește în chiar conținutul acestor legi și se rezolvă printr-o interpretare gramaticală și sistematică a acestora, în lumina principiilor constituționale și convenționale ale garantării în mod egal a dreptului de proprietate privată și a nediscriminării, dar cu respectarea particularităților fiecărui caz în parte, pe care instanța investită cu pronunțarea unei hotărâri prealabile nu le poate acoperi.

44. Interogația specifică — dacă și Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” face parte din categoria persoanelor îndreptățite la restituire — este însuși obiectul litigiului pe care instanțele de fond sunt chemate să îl rezolve și care nu poate primi o dezlegare de principiu din partea instanței supreme.

45. Stabilirea concretă a dreptului de proprietate al reclamantei, a posibilității invalidării procesului-verbal de punere în posesie sau anulării unei hotărâri a unei comisii județene de fond funciar reprezintă o chestiune ce privește soluționarea cauzei și se realizează în funcție de situația de fapt și circumstanțele concrete ale speței, cu interpretarea și aplicarea actelor normative incidente în materie, în succesiunea acestora, a principiilor care stau la baza dreptului de proprietate, astfel cum sunt reglementate de legiuitor, și ținând seama de deciziile obligatorii pronunțate deja în această materie de Înalta Curte de Casație și Justiție și de Curtea Constituțională.

46. În consecință, pentru argumentele expuse, judecătorul-raportor apreciază că nu este îndeplinită condiția legală privind ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, întrucât generalitatea întrebării nu poate antrena un răspuns specific și util soluționării cauzei.

47. În ceea ce privește condiția de admisibilitate a sesizării constând în *difficultatea chestiunii de drept supuse interpretării*, în jurisprudența anterioară a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a reținut că, deși textul de lege (art. 519 din Codul de procedură civilă) nu conține o definiție a acestei noțiuni, totuși, pentru a fi vorba de o veritabilă problemă de drept, trebuie ca norma disputată să fie îndoielnică, imperfectă, lacunară sau neclară. În consecință, chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una serioasă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare (Decizia nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016).

48. Tot astfel, chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită trebuie să fie una specifică și să pună în dezbatere o normă de drept punctuală, iar nu un întreg act normativ sau o serie de texte de lege din mai multe acte normative, chiar dacă acestea reglementează într-o singură materie. De asemenea, problema

de drept, pentru a fi considerată reală, trebuie să privească posibilitatea interpretării diferite sau contradictorii a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete ori, după caz, incerte sau incidența unor principii generale al căror conținut sau sferă de aplicare sunt discutabile.

49. În acest sens, instanța care inițiază sesizarea este obligată să releve norma a cărei interpretare se solicită, caracterul complex sau, după caz, precar al reglementării, de natură a conduce, în final, la o jurisprudență neunitară.

50. Or, în cuprinsul încheierii de sesizare, în raport cu modul concret de formulare a întrebării de către instanța de trimitere, nu este evidențiată o chestiune de drept care să poată antrena o interpretare duală sau contradictorie a unui anume text legal incident cauzei și nici nu sunt relevate aspecte de drept determinate pentru soluționarea pe fond a cauzei, a căror dificultate să atragă necesitatea pronunțării unei hotărâri prealabile, astfel cum impun cerințele instituite de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă; dimpotrivă, însăși instanța de trimitere apreciază că problema de drept pusă în discuție nu este una dificilă („dificultatea sa nu este una serioasă”) și că nu a fost identificată practică judiciară a propriei instanțe sau la nivel național relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei.

51. Mai mult, orientarea teoretică cvasiunanimă a instanțelor spre o anumită interpretare a normei juridice pe care instanța de trimitere o reclamă este în sensul că, de dispozițiile art. 12 din Legea nr. 165/2013, ce permit atribuirea de teren pe un alt amplasament, în cazul în care nu este posibilă restituirea terenurilor agricole pe vechile amplasamente, pot beneficia atât persoanele fizice, cât și cele juridice, desigur, în măsura în care acestea pot fi calificate ca fiind „fostul proprietar”, în sensul

54. În acest context, în considerarea finalității și condițiilor de admisibilitate ale procedurii instituite de legiuitor pentru asigurarea jurisprudenței unitare, constând în exercitarea de către instanța supremă a unui control *a priori*, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constată că nu există în cauză premisele necesare declanșării unui astfel de mecanism de unificare și nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la problema de drept cu care acest complet a fost investit.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Brăila — Secția I civilă, în Dosarul nr. 4.534/196/2017, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

„Modul de interpretare a dispozițiilor art. 12 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la dispozițiile art. 13 și următoarele din Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013, cu completările ulterioare, în sensul de a ști dacă acestea permit restituirea pe un alt amplasament a terenurilor agricole și foștilor proprietari, persoane juridice, sau succesorilor acestora, după validarea dreptului lor de proprietate de către comisiile județene, respectiv Comisia de fond funciar a municipiului București.”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 15 octombrie 2018.

PENTRU PREȘEDINTELE DELEGAT AL SECȚIEI I CIVILE,
SIMONA LALA CRISTESCU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

